

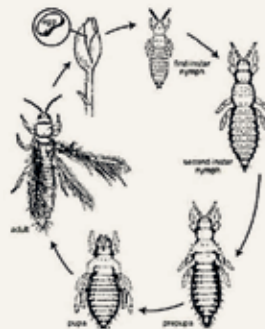
BESTE NATUURLIJKE VOORZORG IS CREËREN
VAN OPTIMALE GROEIOMSTANDIGHEDEN

Trips in uien

Naast de schimmel valse meeldauw worden uien belaagd door insecten zoals uienvlieg en trips. De afgelopen jaren blijkt dat ook de bonenvlieg schade berokkend aan het uiengewas. In dit artikel aandacht voor trips en in de volgende editie voor de bonenvlieg.

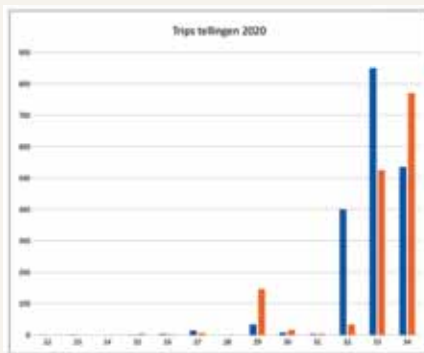
TEKST LEEN JANMAAT

FOTO'S LEEN JANMAAT & LOUIS BOLK INSTITUUT

Trips (*Thrips tabaci*) vormt voor meerdere gewassen een lastig te beheersen plaag. De tripspopulatie bouwt zich snel op, vooral in warme zomers. Beheersing van trips vraagt om voorzorgsmaatregelen, al is het nog niet goed bekend welke maatregelen het best werken tegen trips. Ervoor zorgen dat het gewas goed groeit mede door tijdig te beregenen beperkt de schade. Of aanleg van akkerranden bijdraagt aan natuurlijke onderdrukking is niet bekend. Wel zijn er meerdere onderzoeken gedaan naar het effect van akkerranden langs uienpercelen. Uit waarnemingen blijkt dat natuurlijke bestrijders zoals zweef- en gaasvliegen nauwelijks het uienperceel invliegen. Om deze reden worden bloemenstroken ook wel zomers gemaaid waarbij de aanwezige insecten zich verspreiden over het uienperceel. Welke samenstelling van akkerranden geschikt zijn voor onderdrukking van trips vormt onderdeel van lopende projecten zoals FAB+ (Functionele Agro Biodiversiteit). Een overzicht van projecten is te vinden op de sites topsectortu.nl en boakkerbouw.nl.

In 2020 is het Louis Bolk Instituut begonnen met het project 'Robuust telen met biodiversiteit', zie ook website louisbolk.nl. Naast een literatuurstudie die inmiddels is afgerond, is de trips-populatieontwikkeling op tien locaties gevolgd. Hiervoor zijn vangplaten geplaatst die wekelijks zijn vervangen. Door Wageningen Universiteit is op dezelfde locaties een inventarisatie gedaan van de aanwezige

Leefwijze trips en natuurlijke vijanden

Trips (Thysanoptera) zijn kleine, slanke insecten met gerafelde vleugels. Trips voedt zich met sappen uit de cellen van verschillende soorten planten. Volwassen trips is bruin tot zwart van kleur en ongeveer 1-2 mm lang. Tripslarven zijn oranje, geel of groen van kleur, en ongeveer 1 mm lang. Trips zet 150 tot 300 eieren af in blad of bloem, waaruit larven komen. De larven doorlopen een aantal vervellingen. Voor het verpoppen laten tripslarven zich uit het gewas op de grond vallen, waarna ze in de grond verpoppen. In de kas vormt de roofmijt *Amblyseius swirskii* een efficiënte bestrijder van trips. Voor de buitenteelt zijn proeven gedaan met roofmijten, dit met wisselend succes. Trips kent meerdere natuurlijke vijanden, zoals sluipwespen, zweefvliegen, gaasvliegen, lieveheersbeestjes, etc. Trips verbergt zich echter in de bladschachten en is daardoor niet eenvoudig te bereiken. Als het gewas erg droog is, gaan de larven op zoek naar vocht. Komen de larven in de bodem, dan vallen ze eenvoudig ten prooi van natuurlijke vijanden zoals de kortschildkever.

Bloemenstroken worden zomers ook wel gemaaid omdat insecten zich dan verspreiden over het uienperceel

Bloemenstrookinuien

Vangplaten in het uiengewas begrenst door vogelakker

biodiversiteit. Doel van het onderzoek is te komen tot natuurinclusieve maatregelen waarmee de schade door trips in uien tot een aanvaardbaar laag niveau beperkt blijft. Komend jaar worden er meerdere deelonderzoeken gedaan op de locaties. Binnen de biologische teelt is spinosad als correctiemiddel toegestaan, maar dit middel heeft een brede werking en is schadelijk voor meerdere organismen.

Maatregelen die tripsschade beperken zijn:

- Vervroegen van de uienteelt door plantuienteelt of uien voor te zaaien en uit te planten.
- Zorgen voor optimale groeiomstandigheden en zo mogelijk tijdig en regelmatig beregenen.
- Volg de trips in het gewas op de voet door het plaatsen van vangplaten, door regelmatige gewascontrole waarbij met name de schacht op aanwezige tripslarven wordt meegenomen.

Leen Janmaat is adviseur bij het Louis Bolk Instituut